

No. 42315

**Finland
and
Ukraine**

Agreement between the Government of the Republic of Finland and the Government of Ukraine on the promotion and protection of investments. Helsinki, 7 October 2004

Entry into force: *7 December 2005 by notification, in accordance with article 17*

Authentic texts: *English, Finnish and Ukrainian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Finland, 1 February 2006*

**Finlande
et
Ukraine**

Accord entre le Gouvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de l'Ukraine relatif à la promotion et à la protection des investissements. Helsinki, 7 octobre 2004

Entrée en vigueur : *7 décembre 2005 par notification, conformément à l'article 17*

Textes authentiques : *anglais, finnois et ukrainien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Finlande, 1er février 2006*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF UKRAINE ON THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Finland and the Government of Ukraine, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

Recognising the need to protect investments of the investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on a non-discriminatory basis;

Desiring to promote greater economic cooperation between them, with respect to investments by nationals and companies of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

Recognising that agreement on the treatment to be accorded to such investments will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Contracting Parties;

Agreeing that a stable framework for investment will contribute to maximising the effective utilisation of economic resources and improve living standards;

Recognising that the development of economic and business ties can promote respect for internationally recognised labour rights;

Agreeing that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application; and

Having resolved to conclude an Agreement concerning the promotion and protection of investments;

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investment" means every kind of asset established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party, including in particular, though not exclusively:

(a) movable and immovable property or any property rights such as mortgages, liens, pledges, leases, usufruct and similar rights;

(b) shares in and stocks and debentures of a company or any other forms of participation in a company;

(c) claims to money or rights to a performance having an economic value;

(d) intellectual property rights, such as patents, copyrights, trade marks, industrial designs, business names as well as technical processes, know-how and goodwill; and

(e) concessions conferred by law, by an administrative act or under a contract by a competent authority, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

Investments made in the territory of one Contracting Party by any legal entity of that same Contracting Party, but actually owned or controlled, directly or indirectly, by investors of the other Contracting Party, shall likewise be considered as investments of investors of the latter Contracting Party if they have been made in accordance with the laws and regulations of the former Contracting Party.

Any change in the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments.

2. The term "returns" means the amounts legally yielded by investments and shall in particular, though not exclusively include profits, dividends, interest, royalties, capital gains or any other payments related to an investment.

Reinvested returns shall enjoy the same treatment as the original investment.

3. The term "investor" means, for either Contracting Party, the following subjects of investment, who take the decision to invest assets in the territory of the other Contracting Party in accordance to the laws of the latter Contracting Party and the provisions of this Agreement:

(a) any natural person who is a national of either Contracting Party in accordance with its laws; or

(b) any legal entity such as company, corporation, firm, partnership, business association, institution or organisation, incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party and having its registered office within the jurisdiction of that Contracting Party, whether or not for profit and whether its liabilities are limited or not.

4. The term "territory" means the land territory, internal waters and territorial sea of the Contracting Party and the airspace above them, as well as the maritime zones beyond the territorial sea, including the seabed and subsoil, over which that Contracting Party exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law, for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas.

Article 2. Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall promote in its territory investments by investors of the other Contracting Party and shall, in accordance with its laws and regulations, admit such investments.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investments and returns of investments of investors of the other Contracting Party fair and equitable treatment and full and constant protection and security.

3. Neither Contracting Party shall in its territory impair by unreasonable or arbitrary measures the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments of investors of the other Contracting Party.

Article 3. Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to its own investors and their investments with respect to the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments.

2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to investors of any third State and to their investments with respect to the establishment, acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment, and sale or other disposal of investments.

3. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments the better of the treatments required by paragraph 1 and paragraph 2 of this Article, whichever is the more favourable to the investors or investments.

4. Neither Contracting Party shall in its territory impose mandatory measures on investments by investors of the other Contracting Party, concerning purchase of materials, means of production, operation, transport, marketing of its products or similar orders having unreasonable or arbitrary effects.

Article 4. Exemptions

The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors and investments by investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege by virtue of any existing or future:

(a) free trade area, customs union, common market, economic and monetary union or other similar regional economic integration agreement, including regional labour market agreements, to which one of the Contracting Parties is or may become a party, or

(b) agreement for the avoidance of double taxation or other international agreement relating wholly or mainly to taxation, or

(c) multilateral agreement relating wholly or mainly to investments.

Article 5. Expropriation

1. Investments and returns of investors of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalised or subjected to any other measures, direct or indirect, having an effect equivalent to expropriation or nationalisation (hereinafter referred to as "expropriation", except for a purpose which is in the public interest, on a non-discriminatory basis, in accordance with due process of law, and against prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier. The value shall be determined in accordance with generally accepted principles of valuation, taking into account, inter alia, the capital

invested, replacement value, appreciation, current returns, the projected flow of future returns, goodwill and other relevant factors.

3. Compensation shall be fully realisable and shall be paid without any restriction or delay. It shall include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency of payment (for example LIBOR) from the date of dispossession of the expropriated property until the date of actual payment.

4. The Contracting Parties affirm that when a Contracting Party expropriates the assets or a part thereof of a company which has been incorporated or constituted in accordance with the law in force in its territory, and in which investors of the other Contracting Party own shares, or when the object of expropriation is a joint-venture constituted in the territory of a Contracting Party, the host Contracting Party shall ensure that the articles of association and possible other relevant documents of the companies or joint-ventures concerned, as they exist at the time of expropriation, are fully respected.

5. Without prejudice to the provisions of Article 9 of this Agreement, the investor whose investments are expropriated shall have the right to review of its case and of valuation of its investments in accordance with the legislation of the host Contracting Party and principles set out in this Article, by a judicial or other competent authority of that Contracting Party.

Article 6. Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment no less favourable than the one accorded by the latter Contracting Party to its own investors or investors of the most favoured nation, whichever, according to the investor, is the more favourable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of its investment or apart thereof by the latter's armed forces or authorities, or

(b) destruction of its investment or a part thereof by the latter's armed forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded by the latter Contracting Party restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective and with respect to any resulting compensation, shall be fully realisable, shall be paid without delay, and shall include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency of payment from the date of requisitioning or destruction until the date of actual payment.

3. Without prejudice to the provisions of Article 9 of this Agreement, an investor whose investment suffers losses in accordance with this Article shall have the right to review of its case and of valuation of its investment in accordance with the legislation of

the host Contracting Party and the principles set out in this Article, by a judicial or other competent authority of that Contracting Party.

Article 7. Free Transfer

1. Each Contracting Party shall ensure to investors of the other Contracting Party the free transfer, into and out of its territory, of their investments and transfer payments related to investments. Such payments shall include in particular, though not exclusively:

- (a) principal and additional amounts to maintain, develop or increase the investment;
- (b) returns;
- (c) proceeds obtained from the total or partial sale or disposal of an investment, including the sale of shares;
- (d) amounts required for the payment of expenses, which arise from the operation of the investment, such as loans repayments, payment of royalties, management fees, licence fees or other similar expenses;
- (e) compensation payable pursuant to Articles 5 and 6;
- (f) payments arising from the settlement of a dispute;
- (g) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad and working in connection with an investment.

2. Each Contracting Party shall further ensure that the transfers referred to in paragraph 1 of this Article shall be made without any restriction in a freely convertible currency and at the prevailing market rate of exchange applicable on the date of transfer to the currency to be transferred and shall be immediately transferable.

3. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used shall be the most recent exchange rate for the conversions of currencies into Special Drawing Rights.

4. In case of a delay in transfer caused by the host Contracting Party, the transfer shall also include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency in question from the date on which the transfer was requested until the date of actual transfer and shall be borne by that Contracting Party.

Article 8. Subrogation

If a Contracting Party or its designated agency makes a payment under an indemnity, guarantee or contract of insurance given in respect of an investment of an investor in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the assignment of any right or claim of such an investor to the former Contracting Party or its designated agency, and the right of the former Contracting Party or its designated agency to exercise by virtue of subrogation any such right and claim to the same extent as its predecessor in title.

Article 9. Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Any dispute arising directly from an investment between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party should be settled amicably through consultations and negotiations between the two parties concerned.

2. If the dispute has not been settled within three (3) months from the date on which it was raised in writing, the dispute may, at the choice of the investor, be submitted:

(a) to the competent courts of the Contracting Party in whose territory the investment is made; or

(b) to arbitration by the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965 (hereinafter referred to as the "Centre"), if the Centre is available; or

(c) to arbitration by the Additional Facility of the Centre, if only one of the Contracting Parties is a signatory to the Convention referred to in subparagraph (b) of this paragraph; or

(d) to any ad hoc arbitration tribunal, which unless otherwise agreed on by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

3. An investor who has submitted the dispute to a national court may nevertheless have recourse to one of the arbitral tribunals mentioned in paragraphs 2 (b) to (d) of this Article if, before a judgement has been delivered on the subject matter by a national court, the investor declares not to pursue the case any longer through national proceedings and withdraws the case.

4. A Contracting Party, which is a party to a dispute, can raise an objection in the arbitration procedure on account of the fact that the investor, which is the other party to the dispute, has received an indemnification by virtue of an insurance, concerning that part of the indemnification that has already been settled through such insurance.

5. Each Contracting Party hereby gives its unconditional consent to the submission of a dispute between it and an investor of the other Contracting Party to arbitration in accordance with this Article.

6. The arbitral award shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be enforced in accordance with national law.

Article 10. Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot thus be settled within six (6) months following the date on which such negotiations were requested by either Contracting Party, it shall at the request of either Contracting Party be submitted to an Arbitral Tribunal.

3. Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two (2) months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. Those two members shall

then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within four (4) months from the date of appointment of the other two members.

4. If the necessary appointments have not been made within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party or is not otherwise prevented from discharging the said function, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. The decisions of the Tribunal shall be final and binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost of the member appointed by that Contracting Party and of its representation in the arbitral proceedings. Both Contracting Parties shall assume an equal share of the cost of the Chairman, as well as any other costs. The Tribunal may make a different decision regarding the sharing of the costs. In all other respects, the Arbitral Tribunal shall determine its own rules of procedure.

6. Issues subject to dispute referred to in paragraph 1 of this Article shall be decided in accordance with the provisions of this Agreement and the generally recognised principles of international law.

Article 11. Permits

1. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, treat favourably the applications relating to investments and grant expeditiously the necessary permits required in its territory in connection with investments by investors of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, grant temporary entry and stay and provide any necessary confirming documentation to natural persons who are employed from abroad as executives, managers, specialists or technical personnel in connection with an investment by an investor of the other Contracting Party, and who are essential for the enterprise as long as these persons continue to meet the requirements of this paragraph, as well as grant temporary entry and stay to members of their families (spouse and minor children) for the same period as to the persons employed.

Article 12. Application of Other Rules

1. If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law, existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling investments made by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided by this Agreement, such provisions shall, to the extent that they are more favourable to the investor, prevail over this Agreement.

2. Each Contracting Party shall observe any other obligation it may have with regard to a specific investment of an investor of the other Contracting Party.

Article 13. Application of the Agreement

1. This Agreement substitutes and replaces the Agreement between the Government of the Republic of Finland and the Government of Ukraine on the Promotion and Protection of Investments signed in Kiev 14 May 1992.

2. This Agreement shall apply to all investments made by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, whether made before or after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment, which arose, or any claim, which was settled before its entry into force.

Article 14. General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed as preventing a Contracting Party from taking any action necessary for the protection of its essential security interests in time of war or armed conflict, or other emergency in international relations.

2. Provided that such measures are not applied in a manner, which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination by a Contracting Party, or a disguised investment restriction, nothing in this Agreement shall be construed as preventing the Contracting Parties from taking any measure necessary for the maintenance of public order.

3. The provisions of this Article shall not apply to Article 5, Article 6 or paragraph 1. (e) of Article 7 of this Agreement.

Article 15. Transparency

1. Each Contracting Party shall promptly publish, or otherwise make publicly available, its laws, regulations, procedures and administrative rulings and judicial decisions of general application as well as international agreements which may affect the investments of investors of the other Contracting Party in the territory of the former Contracting Party.

2. Nothing in this Agreement shall require a Contracting Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforcement or be contrary to its laws protecting confidentiality or prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

Article 16. Consultations

The Contracting Parties shall, at the request of either Contracting Party, hold consultations for the purpose of reviewing the implementation of this Agreement and studying any issue that may arise from this Agreement. Such consultations shall be held between

the competent authorities of the Contracting Parties in a place and at a time agreed on through appropriate channels.

Article 17. Entry into Force, Duration and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other when their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the last notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of twenty (20) years and shall thereafter remain in force on the same terms until either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement in twelve (12) months.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 to 16 shall remain in force for a further period of twenty (20) years from the date of termination of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, being duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

DONE in duplicate at Helsinki on October 7, 2004 in the Finnish, Ukrainian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence, the English text shall prevail.

For the Government of Ukraine:

PAULA LEHTOMÄKI

For the Government of the Republic of Finland:

KOSTYANTYN GRYSCHENKO

[FINNISH TEXT – TEXTE FINNOIS]

Sopimus

Suomen tasavallan hallituksen

ja

Ukrainan hallituksen välillä

sijoitusten edistämisestä ja suojaamisesta

Suomen tasavallan hallitus ja Ukrainan hallitus, jäljempänä ”sopimuspuolet”, jotka

OVAT TIETOISIA tarpeesta suojata sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella olevia sijoituksia ketään syrjimättä;

HALUAVAT lisätä sopimuspuolten välistä taloudellista yhteistyötä sellaisten sijoitusten osalta, joita sopimuspuolen kansalaiset ja yritykset ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella;

TIEDOSTAVAT, että sopimus tällaisille sijoituksille myönnettävästä kohteelusta edistää yksityisen pääoman siirtoja ja sopimuspuolten taloudellista kehitystä;

OVAT SAMAA MIELTÄ siitä, että vakaat puitteet sijoituksille edistävät taloudellisten voimavarojen mahdollisimman tehokasta käyttöä ja parantavat elintasoja;

OVAT TIETOISIA siitä, että taloudellisten yhteyksien ja liikeyhteyksien kehittäminen voi edistää kansainvälisesti tunnustettujen työelämään liittyvien oikeuksien kunnioittamista;

OVAT SAMAA MIELTÄ siitä, että nämä tavoitteet voidaan saavuttaa lieventämättä vaatimuksia, jotka liittyvät yleisesti sovellettaviin terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä koskeviin toimenpiteisiin; ja

ovat päättäneet tehdä sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen;

OVAT SOPINEET SEURAAVASTA:

I artikla
Määritelmät

Tässä sopimuksessa:

1. ”Sijoitus” tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jonka sopimuspuolen sijoittaja on perustanut tai hankkinut toisen sopimuspuolen alueella tämän sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, mukaan luettuna erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan:

- a) irtain ja kiinteä omaisuus tai omaisuuteen kohdistuvat oikeudet, kuten kiinnitykset, pantti- ja pidätysoikeudet, vuokra- ja nautintaoikeudet ja muut vastaavat oikeudet;
- b) yrityksen osakkeet ja joukkovelkakirjat tai muut osuudet yrityksestä;
- c) vaateet rahaan tai oikeudet suoritteisiin, joilla on taloudellista arvoa;
- d) henkiseen omaisuuteen kohdistuvat oikeudet, kuten patentit, tekijänoikeudet, tavaramerkit, teolliset mallioikeudet, toiminimet sekä tekniset valmistusmenetelmät, tietotaito ja goodwill-arvo; ja
- e) lakiin, hallinnolliseen toimenpiteeseen tai toimivaltaisen viranomaisen kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvat toiminnot, mukaan luettuna luvat etsiä, ottaa käyttöön, louhia tai hyödyntää luonnonvaroja.

Sellaiset sijoitukset, joita sopimuspuolen oikeushenkilö on tehnyt tämän sopimuspuolen alueella, mutta jotka ovat tosiasiallisesti toisen sopimuspuolen sijoittajien omistuksessa tai suorassa tai välillisessä hallinnassa, katsotaan myös viimeksi mainitun sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiksi, jos ne on tehty ensin mainitun sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti.

Mikään varallisuuden sijoitus- tai jälleensijoitusmuodon muutos ei vaikuta varallisuuden luonteeseen sijoituksena.

2. ”Tuotto” tarkoittaa ulkomaisesta sijoituksesta laillisesti saatuja tuloja ja siihen sisältyy erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan voitto, osingot, korot, rojalit, omaisuuden luovutusvoitto tai sijoitukseen liittyvät muut suoritukset.

Jälleensijoitettu tuotto nauttii samaa kohtelua kuin alkuperäinen sijoitus.

3. ”Sijoittaja” tarkoittaa kummankin sopimuspuolen osalta seuraavia sijoituksen tekijöitä, jotka päättävät sijoittaa varoja toisen sopimuspuolen alueelle jälkimmäisen sopimuspuolen lainsäädännön ja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti:

- a) luonnollista henkilöä, joka on jommankumman sopimuspuolen kansalainen sen lainsäädännön mukaisesti;

b) oikeushenkilöä, esimerkiksi yhtiötä, yhtymää, toiminimeä, taloudellista yhdistystä, yleishyödyllistä laitosta tai järjestöä, joka on perustettu tai muodostettu sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti ja jonka rekisteröity toimipaikka on kyseisen sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella, riippumatta siitä, onko sen tarkoituksena taloudellisen voiton tuottaminen ja onko sen vastuuta rajoitettu.

4. "Alue" tarkoittaa sopimuspuolen maa-alueita, sisäisiä aluevesiä ja aluemerta ja niiden yläpuolella olevaa ilmatilaa sekä aluemerren ulkopuolisia merivyyhykkeitä, mukaan luettuna merenpohja ja sen sisusta, joihin näiden kyseisellä sopimuspuolella on täysivaltaiset oikeudet tai lainkäyttövalta voimassaolevan kansallisen lainsäädäntönsä ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti näiden alueiden luonnonvarojen tutkimisen ja hyödyntämisen osalta.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Kumpikin sopimuspuoli edistää alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia ja hyväksyy tällaiset sijoitukset lakiansa ja määräystensä mukaisesti.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää alueellaan oikeudenmukaisen kohtelun sekä täysimääräisen ja jatkuvan suojan ja turvan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille ja niiden tuotolle.

3. Kumpikaan sopimuspuoli ei alueellaan haittaa kohtuuttomasti tai mielivaltaisesti toimenpitein toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoitusten hankintaa, laajentamista, toimintaa, hoitoa, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä ja myyntiä tai muuta luovuttamista.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää omille sijoittajilleen ja näiden sijoituksille sijoitusten hankinnan, laajentamisen, toiminnan, hoidon, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen ja myynnin tai muun luovuttamisen osalta.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää kolmannen valtion sijoittajille ja näiden sijoituksille niiden perustamisen, hankinnan, laajentamisen, toiminnan, hoidon, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen ja myynnin tai muun luovuttamisen osalta.

3. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen edellyttämistä kohteluista paremman sen mukaan, kumpi niistä on sijoittajalle tai sijoituksille edullisempi.

4. Kumpikaan sopimuspuoli ei määrää alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin kohdistuvia tarvikkeiden hankintaa, tuotantovälineitä, toimintaa, kuljetuksia tai sen tuotteiden markkinointia koskevia pakollisia toimenpiteitä tai anna muita vastaavia määräyksiä, joilla on kohtuuttomia tai mielivaltaisia vaikutuksia.

4 artikla

Poikkeukset sijoitusten kohtelusta

Tämän sopimuksen määräysten ei katsota velvoittavan sopimuspuolta ulottamaan toisen sopimuspuolen sijoittajiin ja näiden sijoituksiin kohtelua, etua tai erivapautta, joka perustuu olemassa olevaan tai tulevaan:

- a) vapaakauppa-alueeseen, tulliliittoon, yhteismarkkinoihin, talous- ja rahaliittoon tai muuhun vastaavaan alueelliseen taloudellista yhdentymistä koskevaan sopimukseen, mukaan luettuna alueelliset työmarkkinasopimukset, joiden osapuolena toinen sopimuspuoli on tai joiden osapuoleksi se voi tulla, tai
- b) kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevaan sopimukseen tai muuhun kokonaan tai pääasiassa verotusta koskevaan kansainväliseen sopimukseen, tai
- c) kokonaan tai pääasiassa sijoituksia koskevaan monenväliseen sopimukseen.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella olevia sijoituksia ja niiden tuottoa ei pakkolunasteta tai kansallisteta eikä niihin kohdisteta muita suoria tai välillisiä toimenpiteitä, joilla on pakkolunastusta tai kansallistamista vastaava vaikutus (jäljempänä "pakkolunastus"), ellei sitä tehdä yleisen edun vuoksi, ketään syrjimättä, oikeudenmukaista menettelyä noudattaen ja maksamalla siitä välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus.

2. Tällaisen korvauksen on vastattava pakkolunastetun sijoituksen arvoa, joka sillä oli välittömästi ennen pakkolunastuksen suorittamista tai ennen kuin pakkolunastus tuli yleiseen tietoon, sen mukaan kumpi ajankohdista on aikaisempi. Arvo määritetään yleisesti hyväksytyjen arvonmäärityseriaatteiden mukaisesti, ottaen huomioon muun

muassa sijoitetun pääoman, todellisen jälleenhankinta-arvon, arvonnousun, nykyisen tuoton, odotettavissa olevan myöhemmän tuoton, goodwill-arvon ja muut merkittävät tekijät.

3. Korvauksen tulee olla täysin realisoitavissa, ja se maksetaan rajoituksetta ja viipymättä. Korvaukseen sisältyy maksuvaluutan markkinakoron mukainen korko (esimerkiksi LIBOR) pakkolunastetun omaisuuden menettämispäivästä korvauksen maksupäivään saakka.

4. Sopimuspuolet vahvistavat, että sopimuspuolen pakkolunastaessa sellaisen yrityksen varat tai osan niistä, joka on perustettu tai muodostettu tämän sopimuspuolen omalla alueella voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti, ja jonka osakkeita toisen sopimuspuolen sijoittajat omistavat, tai kun pakkolunastuksen kohde on sopimuspuolen alueella perustettu yhteisyritys, isäntäsopimuspuoli varmistaa, että kyseisen yrityksen tai yhteisyrityksen pakkolunastusajankohtana olemassa olevan yhtiöjärjestyksen ja muiden merkittävien asiakirjojen määräyksiä kunnioitetaan täysimääräisesti.

5. Sijoittajalla, jonka sijoituksia pakkolunastetaan, on oikeus saada tapauksensa kyseisen sopimuspuolen oikeusviranomaisten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi sekä oikeus sijoitustensa arvonnääritykseen isäntäsopimuspuolen lainsäädännön ja tässä artiklassa mainittujen periaatteiden mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen 9 artiklan määräyksiä.

6 artikla

Menetysten korvaaminen

1. Sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille, joiden kyseisen sopimuspuolen alueella oleville sijoituksille aiheutuu menetyksiä tällä alueella olevan sodan tai muun aseellisen selkkauksen, kansallisen hätätilan, kansannousun, kapinan tai mellakan-vuoksi, edunpalautuksen, hyvityksen, korvauksen tai muun järjestelyn osalta vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää omille sijoittajilleen tai suosituimmuusasemassa olevan maan sijoittajille, sen mukaan kumpi niistä on sijoittajan mukaan edullisempi.

2. Sen vaikuttamatta tämän artiklan 1 kappaleen soveltamiseen, sopimuspuolen sijoittajalle, joka kyseisessä kappaleessa tarkoitettussa tilanteessa kärsii toisen sopimuspuolen alueella menetyksiä, jotka johtuvat:

a) siitä, että viimeksi mainitun sopimuspuolen asevoimat tai viranomaiset ovat pakko-ottaneet sen sijoituksen tai sijoituksen osan, tai

b) siitä, että viimeksi mainitun sopimuspuolen asevoimat tai viranomaiset ovat tuhonneet sen sijoituksen tai sijoituksen osan, vaikka tilanne ei olisi edellyttänyt sitä,

myönnetään viimeksi mainitun sopimuspuolen toimesta edunpalautus tai korvaus, jonka tulee kummissakin tapauksessa olla välitön, riittävä ja tosiasiallinen, ja korvauksen on oltava täysin realisoitavissa, se tulee maksaa viipymättä, ja siihen on sisällyttävä maksuvaluutan markkinakoron mukainen korko pakko-oton tai tuhoamisen ajankohdasta maksupäivään saakka.

3. Sijoittajalla, jonka sijoituksille aiheutuu menetyksiä tämän artiklan mukaisesti, on oikeus saada tapauksensa kyseisen sopimuspuolen oikeusviranomaisten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi sekä oikeus sijoitustensa arvonnääritykseen isäntäsopimuspuolen lainsäädännön ja tässä artiklassa mainittujen periaatteiden mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen 9 artiklan määräyksiä.

7 artikla **Vapaat siirrot**

1. Kumpikin sopimuspuoli takaa toisen sopimuspuolen sijoittajille oikeuden siirtää vapaasti näiden sijoituksia ja sijoituksiin liittyviä siirtomaksuja alueelleen ja alueeltaan. Näihin siirtomaksuihin sisältyvät erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan:

- a) peruspääoma sekä sijoituksen ylläpitämiseen, kehittämiseen tai kasvattamiseen tarkoitetut lisäsummat;
- b) tuotto;
- c) kokonaan tai osittain tapahtuvasta sijoituksen mynnistä tai luovuttamisesta saadut tulot, mukaan luettuna osakkeiden mynnistä saadut tulot;
- d) sijoituksen toiminnasta aiheutuvien kulujen maksamiseen vaaditut rahasummat, kuten lainojen takaisinmaksut, rojaltit, hallinnointikorvaukset, lisenssimaksut tai muut vastaavat kulut;
- e) 5 ja 6 artiklan mukaisesti maksettavat korvaukset;
- f) riidan ratkaisemisesta aiheutuvat maksut;
- g) ulkomailta palkatun ja sijoituksen yhteydessä työskentelevän henkilökunnan ansiotulot ja muut palkkiot.

2. Kumpikin sopimuspuoli varmistaa myös, että tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetut siirrot tehdään rajoituksetta vapaasti vaihdettavassa valuutassa ja siirtopäivänä vallitsevan, siirrettävään valuuttaan sovellettavan markkinakurssin mukaisesti, ja että ne ovat välittömästi siirrettävissä.

3. Jos valuuttamarkkinoita ei ole käytettävissä, sovellettava vaihtokurssi vastaa viimeisintä vaihtokurssia, jota on käytetty valuuttojen muuttamiseksi erityisnosto-oikeuksiksi.

4. Mikäli sopimuspuoli aiheuttaa siirron viivästymisen, siirtoon sisältyy kyseisen valuutan markkinakoron mukainen korko siitä päivästä alkaen, jona siirtoa on pyydetty, siirtopäivään saakka, ja kyseinen sopimuspuoli vastaa sen maksamisesta.

8 artikla

Sijaantulo

Jos sopimuspuoli tai sen edustajaksi määrätty taho suorittaa maksun toisen sopimuspuolen alueella olevaan sijoitukseen liittyvän korvausvastuun tai takuu- tai vakuutus sopimuksen perusteella, viimeksi mainittu sopimuspuoli tunnustaa sijoittajan oikeuksien ja vaateiden siirtämisen ensin mainitulle sopimuspuolelle tai sen edustajaksi määrätylle taholle, sekä ensin mainitun sopimuspuolen tai sen edustajaksi määrätyn tahon oikeuden käyttää näitä oikeuksia ja vaateita sijaantulon perusteella samassa määrin kuin niiden edellinen haltija.

9 artikla

Sijoittajan ja sopimuspuolen väliset riidat

1. Sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen sijoittajan väliset riidat, jotka johtuvat suoraan sijoituksesta, tulisi ratkaista sovinnollisesti neuvotteluteitse riidan osapuolten kesken.

2. Jos riitaa ei ole ratkaistu kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona riidasta on ilmoitettu kirjallisesti, riita voidaan sijoittajan valinnan mukaisesti saattaa:

a) sen sopimuspuolen toimivaltaiseen tuomioistuimeen, jonka alueella sijoitus on tehty; tai

b) ratkaistavaksi välimiesmenettelyn avulla sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliseen ratkaisukeskukseen (ICSID), joka on perustettu 18 päivänä maaliskuuta 1965 Washingtonissa allekirjoitettavaksi avatun, valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemista koskevan yleissopimuksen mukaisesti (jäljempänä "keskus"), jos keskus on käytettävissä; tai

c) välimiesmenettelyyn keskuksen ylimääräisten järjestelyjen mukaisesti, jos ainoastaan toinen sopimuspuolista on allekirjoittanut tämän kappaleen b kohdassa tarkoitetun yleissopimuksen; tai

d) tilapäiseen välimiesoikeuteen, joka perustetaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

3. Sijoittaja, joka on saattanut riidan kansalliseen tuomioistuimeen, voi kuitenkin vielä saattaa sen jonkin tämän artiklan 2 kappaleen b–d kohdassa mainitun välimiesoikeuden käsiteltäväksi, jos hän ilmoittaa luopuvansa tapauksen ajamisesta kansallisessa oikeudenkäynnissä ja vetää tapauksen pois ennen kuin kansallinen tuomioistuin on antanut tapauksen asiasisältöä koskevan tuomion.

4. Sopimuspuoli, joka on riidan osapuolena, voi esittää vastalauseen välimiesmenettelyssä sillä perusteella, että sijoittaja, joka on riidan toisena osapuolena, on saanut vakuutuksen perusteella hyvityksen, siltä osin kuin hyvitys on jo vakuutuksen perusteella suoritettu.

5. Kumpikin sopimuspuoli antaa ehdoita suostumuksensa siihen, että sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen sijoittajan välinen riita saatetaan välimiesmenettelyyn tämän artiklan mukaisesti.

6. Välimiestuomio on lopullinen ja sitoo riidan osapuolia, ja se pannaan täytäntöön kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

10 artikla **Sopimuspuolten väliset riidat**

1. Sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista, ratkaistaan mahdollisuuksien mukaan diplomaattiteitse.

2. Jos riitaa ei voida ratkaista tällä tavoin kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jona jompikumpi sopimuspuoli on pyytänyt neuvottehuja, se saatetaan jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

3. Välimiesoikeus perustetaan kutakin yksittäistapausta varten seuraavalla tavalla. Kahden (2) kuukauden kuluessa välimiesmenettelyä koskevan pyynnön vastaanottamisesta, kumpikin sopimuspuoli nimittää yhden välimiesoikeuden jäsenen. Nämä kaksi jäsentä valitsevat kolmannen valtion kansalaisen, joka molempien sopimuspuolten hyväksynnästä nimitetään välimiesoikeuden puheenjohtajaksi. Puheenjohtaja nimitetään neljän (4) kuukauden kuluessa kahden muun jäsenen nimittämispäivästä.

4. Jos tarvittavia nimityksiä ei ole tehty tämän artiklan 3 kappaleessa mainittujen ajanjaksojen kuluessa, kumpi tahansa sopimuspuoli voi muun sopimuksen puuttuessa pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa tekemään tarvittavat nimitykset. Jos Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtaja on jommankumman sopimuspuolen kansalainen tai on muuten estynyt hoitamaan kyseistä tehtävää, virkaiältään seuraavaksi vanhinta Kansainvälisen tuomioistuimen jäsentä, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen

kansalainen tai joka ei muutoin ole estynyt hoitamaan kyseistä tehtävää, pyydetään tekemään tarvittavat nimitykset.

5. Välimiesoikeus tekee päätöksensä äänten enemmistöllä. Välimiesoikeuden päätökset ovat lopullisia ja sitovat molempia sopimuspuolia. Kumpikin sopimuspuoli vastaa nimittämänsä jäsenen kustannuksista ja edustuksensa aiheuttamista kustannuksista välimiesmenettelyn aikana. Molemmat sopimuspuolet vastaavat yhtä suurin osuuksin puheenjohtajan kustannuksista sekä muista mahdollisista kustannuksista. Välimiesoikeus voi tehdä erilaisen päätöksen kustannusten jakamisen osalta. Kaikilta muilta osin välimiesoikeus päättää omista menettelysäännöistään.

6. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettut riidat ratkaistaan tämän sopimuksen määräysten ja yleisesti tunnustettujen kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti.

11 artikla

Luvat

1. Kumpikin sopimuspuoli kohtelee lakiensa ja määräystensä mukaisesti suotuisasti sijoituksiin liittyviä lupahakemuksia ja myöntää nopeasti luvat, joita sen alueella tarvitaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia varten.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää lakiensa ja määräystensä mukaisesti väliaikaisen maahantulo- ja oleskeluluvan ja antaa tarvittavat luvan vahvistavat asiakirjat sellaisille luonnoillisille henkilöille, jotka on palkattu ulkomailta työskentelemään toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoituksen yhteydessä johtajina, asiantuntijoina tai teknisenä henkilökuntana, ja jotka ovat yritykselle oleellisia, niin kauan kuin nämä henkilöt täyttävät tämän kappaleen vaatimukset, ja myöntää näiden perheenjäsenille (puolisoille ja alaikäisille lapsille) väliaikaisen maahantulo- ja oleskeluluvan samaksi ajaksi kuin palvelukseen otetuille henkilöille.

12 artikla

Muiden määräysten soveltaminen

1. Jos jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön määräykset tai tämän sopimuksen lisäksi sopimuspuolten välillä olemassa olevat tai myöhemmin vahvistettavat kansainvälisen oikeuden mukaiset velvoitteet sisältävät joko yleisiä tai erityisiä määräyksiä, joiden mukaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille voidaan myöntää edullisempi kohtelu kuin tämän sopimuksen mukainen kohtelu, sellaiset määräykset ovat ensisijaisia tämän sopimuksen määräyksiin nähden siinä määrin kuin ne ovat sijoittajalle edullisempia.

2. Kumpikin sopimuspuoli noudattaa muita velvoitteita, joita sillä mahdollisesti on toisen sopimuspuolen sijoittajan yksittäisen sijoituksen osalta.

13 artikla
Sopimuksen soveltaminen

1. Tämä sopimus korvaa 30 päivänä tammikuuta 1994 voimaan tulleen Suomen tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen välisen sopimuksen sijoitusten edistämisestä ja molempipuolisesta suojelusta.
2. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sijoituksiin, joita sopimuspuolen sijoittajat ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella, riippumatta siitä, onko ne tehty ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen, mutta sitä ei sovelleta sellaisiin sijoituksiin koskeviin riitoihin, jotka ovat syntyneet, eikä sellaisiin vaateisiin, jotka on ratkaistu ennen sopimuksen voimaantuloa.

14 artikla
Yleiset poikkeukset

1. Minkään tämän sopimuksen määräyksen ei katsota estävän sopimuspuolta ryhtymästä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen sen merkittävien turvallisuuteen liittyvien etujen suojelemiseksi sodan tai aseellisen seikkauksen aikana tai muun kansainvälisen hätätilan aikana.
2. Minkään tämän sopimuksen määräyksen ei katsota estävän sopimuspuolia ryhtymästä tarvittaviin toimenpiteisiin yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi, edellyttäen kuitenkin, että tällaisia toimenpiteitä ei toteuteta tavalla, joka olisi sopimuspuolen harjoittamaa mielivaltaista tai perusteetonta syrjintää tai peitetty sijoittamiseen kohdistuva rajoitustoimenpide.
3. Tämän artiklan määräykset eivät koske tämän sopimuksen 5 artiklaa, 6 artiklaa eivätkä 7 artiklan 1 kappaaleen e kohtaa.

15 artikla
Avoimuusperiaate

1. Kumpikin sopimuspuoli julkaisee viipymättä tai pitää muuten julkisesti saatavilla yleisesti sovellettavat lakinsa, määräyksensä, menettelytapansa ja hallinnolliset päätöksensä ja tuomioistuintensa päätökset sekä kansainväliset sopimukset, jotka voivat vaikuttaa toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin, jotka ovat ensin mainitun sopimuspuolen alueella.
2. Mikään tämän sopimuksen määräys ei aseta sopimuspuolelle velvollisuutta luottamuksellisia tai omistamiseen liittyviä tietoja tai antaa pääsyä sellaisiin tietoihin, mukaan luettuna yksittäisiä sijoittajia tai sijoituksia koskevat tiedot, joiden paljastaminen häiritäisi lainvalvontaa tai olisi kyseisen sopimuspuolen asiakirjajulkisuutta koskevan lainsäädännön vastaista tai häiritäisi yksittäisten sijoittajien oikeutettuja kaupallisia etuja.

16 artikla
Neuvottelut

Sopimuspuolet neuvottelevat ajoittain keskenään jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä käsitelläkseen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja tarkastellakseen sellaisia kysymyksiä, joita tästä sopimuksesta voi johtua. Tällaiset neuvottelut käydään sopimuspuolten toimivaltaisten viranomaisten välillä sellaisessa paikassa ja sellaisena ajankohtana, joista on sovittu asianmukaisella tavalla.

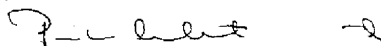
17 artikla
Sopimuksen voimaantulo, voimassaoloaika ja voimassaolon päättyminen

1. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, kun niiden valtiosäännön mukaiset vaatimukset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Sopimus tulee voimaan kolmantenkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.
2. Tämä sopimus on voimassa kahdenkymmenen (20) vuoden ajan, ja on sen jälkeen edelleen voimassa samoin ehdoin, kunnes jompikumpi sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti aikomuksestaan päättää sopimuksen voimassaolo kahdentoista (12) kuukauden kuluttua.
3. Sellaisten sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen tämän sopimuksen voimassaolon päättymispäivää, 1-16 artiklan määräykset ovat edelleen voimassa seuraavan kahdenkymmenen (20) vuoden ajan tämän sopimuksen voimassaolon päättymispäivästä lähtien.

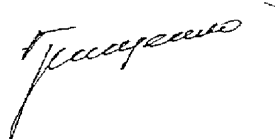
TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet edustajat, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty kahtena kappaleena Helsingissä ⁷... päivänä lokakuuta 2004 suomen, ukrainan ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tekstien poiketessa toisistaan on englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan hallituksen
puolesta

Ukrainan hallituksen
puolesta

[UKRAINIAN TEXT – TEXTE UKRAINIEN]

**Угода
між Урядом Фінляндської Республіки та Урядом України
про сприяння та взаємний захист інвестицій**

Уряд Фінляндської Республіки та Уряд України, тут і надалі -
“Договірні Сторони”,

визнаючи необхідність захисту інвестицій інвесторів однієї
Договірної Сторони на території держави іншої Договірної Сторони на
основі недискримінації;

бажаючи сприяти кращому економічному співробітництву між ними
стосовно інвестицій, здійснюваних громадянами та компаніями однієї
Договірної Сторони на території держави іншої Договірної Сторони;

визнаючи, що режим, який надаватиметься згідно з цією Угодою
таким інвестиціям, стимулюватиме потік приватного капіталу та
економічний розвиток держав Договірних Сторін;

погоджуючись, що стабільна структура інвестицій сприяє
максимізації ефективного використання економічних ресурсів та
поліпшенню життєвого рівня населення;

визнаючи, що розвиток економічних та ділових зв'язків створює
сприятливі умови для поваги до міжнародно визнаних трудових прав;

погоджуючись, що такі цілі досягаються без послаблення заходів
загального застосування щодо охорони здоров'я населення, безпеки та
захисту навколишнього середовища;

сповнені рішучості укласти угоду про сприяння та взаємний захист
інвестицій,

погодилися про таке:

**Стаття 1
Визначення термінів**

В цілях цієї Угоди

1. Термін “інвестиції” означає будь-який різновид майна, заснованого
або придбаного інвестором однієї Договірної Сторони та території держави
іншої Договірної Сторони відповідно до законодавства держави останньої
Договірної Сторони, включаючи зокрема, хоч не виключно:

a) рухоме і нерухоме майно або будь-які майнові права, такі як
застави, права утримання майна, поруки, оренда, права узуфрукту та
аналогічні права;

b) акції, акціонерний капітал та облигації компанії або будь-які інші
форми участі у компанії;

c) грошові вимоги або на виконання зобов'язань, що мають
економічну цінність.

d) майнові права інтелектуальної власності, такі як патенти, авторські
права, торговельні марки, проектування промислових об'єктів, комерційні

(фірмові) найменування, а також технічні процеси, репутація;

е) концесії, надані за законом, адміністративним контрактом компетентним органом, включаючи кон розробку, видобування або експлуатацію природних ресу

Інвестиції, здійснені на території держави однієї Д будь-якою юридичною особою тієї ж самої Договірної фактично належать або контролюються, безпосередньо а інвесторами іншої Договірної Сторони, також вважає інвесторів останньої Договірної Сторони, якщо вони законодавством держави першої з двох Договірних Стор

Будь-яка зміна форми, у якій інвестовані або реінве впливає на характер інвестицій.

2. Термін “прибутки” означає суми, одержані на з внаслідок здійснення інвестицій, та включає, зокрема, доходи, дивіденди, проценти, роялті, доходи від з капіталу або будь-яку оплату пов’язану з інвестиціями.

Реінвестовані прибутки користуються таким же с первісні інвестиції.

3. Термін “інвестор” для будь-якої Договірної Стор суб’єктів інвестиційної діяльності, які приймають рішен цінностей на території держави іншої Договірної Сторо із законодавством держави останньої Договірної Стор Угоди:

а) будь-яку фізичну особу, яка є громадянином , Договірної Сторони відповідно до її законодавства;

б) будь-яку юридичну особу, таку як компанія, н товариство, господарське об’єднання, установа або зареєстрована або заснована за законодавством де Сторони та має свій офіційний зареєстрований офіс держави Договірної Сторони, прибуткову чи неприбутк чи повною правосуб’єктивістю.

4. Термін “територія” означає територію, вну територіальне море держав Договірних Сторін та повіт ними, а також виключну економічну зону та континентал виходить за межі територіальних вод держав кожної з Д над якими Договірні Сторони відповідно до між здійснюють суверенні права з метою розвідування і ; природних ресурсів.

[The text is reproduced as submitted by the Registering Party— Le texte est reproduit tel qu'il a été soumis par la Partie procédant à l'enregistrement.]

Стаття 2 **Сприяння та взаємний захист інвестицій**

1. Кожна Договірна Сторона сприяє на території своєї держави інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони та визнає такі інвестиції згідно законодавства своєї держави.

2. Кожна Договірна Сторона на території своєї держави надає інвестиціям та доходам від інвестицій інвесторів іншої Договірної Сторони сприятливий та справедливий режим, повний і постійний захист та безпеку.

3. Жодна Договірна Сторона не застосовує надмірних або свавільних заходів щодо придбання, збільшення, діяльності, управління, підтримки, використання, утримання та продажу або інших прав розпорядження інвестиціями інвесторів іншої Договірної Сторони.

Стаття 3 **Режим інвестицій**

1. Кожна Договірна Сторона надає інвесторам іншої Договірної Сторони та їхнім інвестиціям режим не менш сприятливий, ніж режим, який вона надає своїм власним інвесторам та їх інвестиціям стосовно придбання, збільшення, діяльності, управління, підтримки, використання, користування та продажу або іншого права розпоряджатися інвестиціями.

2. Кожна Договірна Сторона надає інвесторам іншої Договірної Сторони та їхнім інвестиціям режим не менш сприятливий, ніж режим, який вона надає інвесторам третьої Держави, та їхнім інвестиціям щодо заснування, придбання, збільшення, оперування, управління, підтримки, використання, користування та продажу або іншого права розпоряджатися інвестиціями.

3. Кожна Договірна Сторона надає інвесторам іншої Договірної Сторони та їхнім інвестиціям режим, зазначений у параграфах 1 та 2 цієї Статті, в залежності від того, який з них є більш сприятливим.

4. Жодна Договірна Сторона не нав'язує на території своєї держави обов'язкові заходи щодо інвестицій інвесторів іншої Договірної Сторони щодо купівлі матеріалів, засобів виробництва, оперування, транспорту, маркетингу її продукції або подібні розпорядження, які мають необрунтований або свавільний характер.

Стаття 4 **Пільги**

Положення цієї Угоди не тлумачаться таким чином, щоб зобов'язати одну Договірну Сторону надавати інвесторам та інвестиціям інвесторів

держави іншої Договірної Сторони вигоду від будь-якого режиму, переваги або привілеї на підставі будь-яких існуючих або майбутніх:

а) зон вільної торгівлі, митних союзів, спільних ринків, економічних та валютних союзів або інших аналогічних угод про регіональну економічну інтеграцію, включаючи угоди про регіональні ринки праці, в яких бере або може брати участь одна з Договірних Сторін, або

б) угод про уникнення подвійного оподаткування або інших міжнародних угод, які повністю або частково стосуються оподаткування;

с) багатосторонніх угод, які повністю або частково стосуються інвестицій.

Стаття 5 **Експропріація**

1. Інвестиції та доходи інвесторів держави Договірної Сторони на території держави іншої Договірної Сторони не підлягають експропріації, націоналізації або будь-яким іншим заходам, прямим або непрямим, які мають дію еквівалентну експропріації або націоналізації (тут і надалі - "експропріація") окрім як для державного інтересу на недискримінаційній основі згідно з належною правовою процедурою з наданням невідкладної, адекватної та ефективної компенсації.

2. Така компенсація становитиме вартість експропрійованої інвестиції на час безпосередньо до здійснення або до майбутнього оприлюднення експропріації в залежності від того, яка з подій відбувається раніше. Вартість визначатиметься відповідно до загальноприйнятих принципів визначення вартості, враховуючи, між іншим, інвестований капітал, відновлювальну вартість, підвищення вартості, поточні прибутки, прогнозований потік майбутніх прибутків, гудвіл та інші відповідні чинники.

3. Компенсація має бути повністю доступною та повинна виплачуватися без будь-якого обмеження або затримки. Вона має включати процент за комерційною ставкою, встановленою на ринковій основі для валюти платежу (наприклад LIBOR) від дати позбавлення прав власності на експропрійоване майно до дати фактичного платежу.

4. Договірні Сторони підтверджують, що у тому разі, коли Договірна Сторона експропріює активи або частину активів компанії, зареєстрованої або заснованої відповідно до діючого на території цієї держави законодавства, та акціями якої володіють інвестори іншої Договірної Сторони або кели об'єктом експропріації є спільне підприємство, засноване на території держави Договірної Сторони, Договірна Сторона, яка приймає, гарантує повне визнання установчих документів компанії та інших можливих відповідних документів причетних компаній або спільних підприємств, існуючих на час експропріації.

5. Не зашкоджуючи положенням Статті 9 цієї Угоди інвестор, чий інвестиції експропрійовані, має право на перегляд його справи та оцінки інвестицій відповідно до національного законодавства держави приймаючої Договірної Сторони та принципів, викладених у цій Статті, судовим або іншим компетентним органом такої Договірної Сторони.

Стаття 6 **Відшкодування збитків**

1. Інвесторам однієї Договірної Сторони, інвестиції яких на території держави іншої Договірної Сторони зазнають збитків внаслідок війни або іншого збройного конфлікту, надзвичайного стану, повстання, заколоту або бунту на території держави останньої Договірної Сторони, надається останньою Договірною Стороною щодо реституції, компенсації, відшкодування збитків або іншого врегулювання режим не менш сприятливий, ніж той, який наданий останньою Договірною Стороною своїм власним інвесторам або інвесторам держав, що користуються режимом найбільшого сприяння, залежно від того, який з цих режимів є більш сприятливим для інвестора.

2. Не зашкоджуючи положенням пункту 1 цієї Статті, інвесторам однієї Договірної Сторони, які у будь-якій ситуації, зазначеній у цьому пункті, зазнають втрат на території держави іншої Договірної Сторони внаслідок:

а) реквізиції їхніх інвестицій або їхньої частки збройними силами або владами останньої Договірної Сторони, або

б) знищення їхніх інвестицій або їхньої частки збройними силами або властями, яке не вимагалось необхідністю становипа,

надаватиметься останньою Договірною Стороною реституція або компенсація, яка у будь-якому випадку є невідкладною, адекватною і ефективною, та будь-яка компенсація, що виникає внаслідок цього, має бути повністю доступною, сплачуватиметься без затримки і включатиме процент за комерційною ставкою, встановленою на ринковій основі для валюти платежу від дати реквізиції або знищення до дати фактичного платежу.

3. Не зашкоджуючи положенням Статті 9 цієї Угоди інвестор, чий інвестиції експропрійовані, має право на перегляд його справи та оцінки інвестицій відповідно до національного законодавства держави приймаючої Договірної Сторони та принципів, викладених у цій Статті, судовим або іншим компетентним органом такої Договірної Сторони.

Стаття 7 Вільний переказ

1. Кожна Договірна Сторона гарантує інвесторам іншої Договірної Сторони вільний переказ їхніх інвестицій та трансферних платежів, пов'язаних з інвестиціями, на територію своєї держави та за її межі. Такі платежі включають, зокрема, хоч не виключно:

- а) основні та додаткові суми для підтримки, розвитку або зростання інвестицій;
- б) прибутки;
- в) доходи, одержані від загального або часткового розпродажу або передачі права розпоряджатися інвестиціями, включаючи продаж акцій;
- г) суми, необхідні для сплати витрат, які виникають внаслідок управління інвестиціями, а саме виплат по позиках, сплати роялті, плати за менеджмент, плата за ліцензії або інших аналогічних витрат;
- е) компенсацію, що підлягає оплаті відповідно до статей 5 і 6;
- ф) оплату, що виникає внаслідок врегулювання спору;
- г) заробітну плату або іншу оплату персоналу, найнятого з-за кордону, який працює з інвестиціями.

2. Кожна Договірна Сторона у подальшому гарантує, що перекази згідно з параграфом 1 цієї Статті, здійснюються без будь-якого обмеження у вільноконвертованій валюті та за існуючим ринковим валютним курсом, що застосовується на дату переказу валюти, яка має невідкладно переказуватися.

3. При відсутності ринку іноземної валюти застосовуватиметься останній обмінний курс для спеціальних прав запозичень.

4. У разі затримки переказу приймаючою Договірною Стороною переказ також включатиме процент згідно комерційної ставки, встановленої на ринковій основі для даної валюти від дати запиту на переказ до дати фактичного переказу і сплачується такою Договірною Стороною.

Стаття 8 Суброгація

Якщо Договірна Сторона або визначене нею представництво здійснює оплату згідно відшкодування, гарантії або договору страхування щодо інвестиції інвестора на території держави іншої Договірної Сторони, остання Договірна Сторона визнає передачу будь-якого права або претензії такого інвестора до попередньої Договірної Сторони або визначеного нею представництва і право першої Договірної Сторони або визначеного нею представництва здійснювати на підставі суброгації будь-яке таке право і претензію у такому ж обсязі, як її попередник.

Стаття 9 Спори між інвестором та Договірною Стороною

1. Будь-який спір, що виникає безпосередньо внаслідок здійснення інвестицій між однією Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони, слід врегулювати шляхом консультацій та переговорів між сторонами спору.

2. У разі, якщо спір не врегульований протягом трьох (3) місяців від дати, на яку він був порушений у письмовій формі, цей спір на вибір інвестора подається:

а) до компетентних судів держави Договірної Сторони, на території держави якої здійснюється інвестиція; або

б) до арбітражу Міжнародного Центру Врегулювання Інвестиційних Спорів (ICSID), створеного згідно з Конвенцією про Врегулювання Інвестиційних Спорів між Державами та Громадянами інших Держав, відкриту для підписання у Вашингтоні 18 березня 1965 року (тут і надалі - "Центр"), у разі доступності такого Центру; або

с) до арбітражу Додаткової Установи Центру, якщо тільки одна з Договірних Сторін є стороною Конвенцію, зазначеної у підпараграфі (b) цього параграфа; або

д) до будь-якого арбітражу ad-hoc, який, якщо інше не погоджено сторонами в спорі, створюється згідно з Арбітражними Правилами Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL).

3. Інвестор, який подав на розгляд спір до національного суду, може звернутися до одного з арбітражних судів, згаданих у параграфах 2 (b) – (d) цієї Статті, якщо до винесення судового рішення на предмет спору національним судом, інвестор повідомляє про своє рішення більше не вести цю справу за допомогою національного судочинства і відкликає її.

4. Договірна Сторона, яка є стороною спору, може заявляти заперечення на будь-якому етапі арбітражної процедури або виконання арбітражного рішення стосовно того, що інвестор, який є іншою стороною спору, отримав страхове відшкодування, у тій частині відшкодування, яке вже покрите такою страховкою.

5. Кожна Договірна Сторона дає свою безумовну згоду на подання спору між нею та інвестором іншої Договірної Сторони до арбітражу відповідно до цієї Статті.

4. Арбітражне рішення є остаточним і обов'язковим для сторін, які беруть участь у спорі, і підлягає примусовому виконанню згідно з внутрішньодержавним законодавством.

Стаття 10 Спори між Договірними Сторонами

1. Спори між Договірними Сторонами щодо тлумачення та застосування цієї Угоди, наскільки це можливо, врегульовуються дипломатичними каналами.

2. У тому разі, якщо спір не врегульований таким чином протягом шести (6) місяців після дати, на яку будь-яка Договірна Сторона звернулася з проханням про такі переговори, на прохання будь-якої Договірної Сторони цей спір подається до Арбітражу.

3. Такий Арбітраж складається для кожного окремого випадку наступним чином. Протягом двох (2) місяців після отримання запиту стосовно арбітражу кожна Договірна Сторона призначає одного члена Арбітражу. Потім ці два члени обирають громадянина третьої держави, який, за погодженням двох Договірних Сторін, призначається Головуючим Арбітражу. Головуючий призначається протягом чотирьох (4) місяців від дати призначення інших двох членів.

4. Якщо необхідні призначення не були здійснені протягом періодів, визначених у параграфі 3 цієї Статті, будь-яка Договірна Сторона може, за відсутністю будь-якої іншої домовленості, звернутися з проханням до Голови Міжнародного Суду ООН про здійснення необхідних призначень. Якщо Голова Міжнародного Суду є громадянином держави будь-якої Договірної Сторони або з інших причин не може виконувати зазначену функцію, член Міжнародного Суду, наступний по старшинству, який не є громадянином держави будь-якої Договірної Сторони і не існує інших причин через які він не може виконувати зазначену функцію, запрошується для здійснення необхідних призначень.

5. Арбітраж приймає своє рішення більшістю голосів. Рішення Арбітражу є остаточним і обов'язковим для обох Договірних Сторін. Кожна Договірна Сторона несе витрати на члена суду, призначеного такою Договірною Стороною і на її представництво в арбітражному процесі. Обидві Договірні Сторони беруть на себе рівні частки витрат на Головуючого, а також і будь-які інші витрати. Арбітраж може приймати інше рішення щодо розподілу витрат. У всіх інших питаннях Арбітраж визначає свої власні правила судочинства.

6. Питання судового спору, зазначені у параграфі 1 цієї Статті, вирішуються у відповідності з положеннями цієї Угоди і загальновизнаних принципів міжнародного права.

Стаття 11 Надання дозволів

1. Кожна Договірна Сторона відповідно до законодавства своєї держави прихильно ставиться до заявок на інвестиції та невідкладно надає

необхідні дозволи, що вимагаються на території її держави у зв'язку з інвестиціями інвесторів іншої Договірної Сторони.

2. Кожна Договірна Сторона відповідно до законодавства своєї держави надає тимчасові візи на в'їзд та перебування і забезпечує необхідну підтверджувальну документацію фізичним особам, найнятим на роботу з-за кордону у якості керівників, менеджерів, спеціалістів або технічного персоналу у зв'язку з інвестицією, здійсненою інвестором іншої Договірної Сторони, і необхідні для підприємництва за умови, що ці особи відповідають вимогам цього параграфа, а також надає тимчасові візи на в'їзд та перебування для членів їхніх сімей (подружжя та неповнолітні діти) на той же самий період часу, що й для найнятих осіб.

Стаття 12

Застосування інших правил

1. Якщо норми права держави будь-якої Договірної Сторони або зобов'язання згідно з міжнародним правом, які існують у даний час або встановлюватимуться у майбутньому між Договірними Сторонами на додаток до цієї Угоди, містять правило, загальне або спеціальне, яке надає інвестиціям, здійсненим інвесторами іншої Договірної Сторони, режим більш сприятливий, ніж забезпечений цією Угодою, такі норми до такої міри, у якій вони є більш сприятливі для інвестора, мають перевагу над цією Угодою.

2. Кожна Договірна Сторона дотримується будь-якого іншого зобов'язання, яке має щодо конкретної інвестиції інвестора іншої Договірної Сторони.

Стаття 13

Застосування Угоди

1. Ця Угода замінює та припиняє чинність Угоди між Урядом Фінляндської Республіки та Урядом України про сприяння здійсненню і взаємний захист капіталовкладень, яка була підписана у м. Київ 14 травня 1992 року.

2. Ця Угода застосовується до всіх інвестицій, здійснених інвесторами будь-якої Договірної Сторони до або після набрання чинності цією Угодою, але не застосовується до будь-якого спору щодо інвестицій, який виник, або будь-якої претензії, яка була врегульована до набрання нею чинності.

Стаття 14 **Загальні застереження**

1. Ніщо у цій Угоді не перешкоджає Договірній Стороні вживати будь-яких заходів, необхідних для захисту її основних інтересів безпеки під час війни або збройного конфлікту, або інших надзвичайних обставин у міжнародних відносинах.

2. За умови, що такі заходи не застосовуються у такий спосіб, який являв би собою засіб свавільної або невинуватеної дискримінації з боку Договірної Сторони, або замаскованого обмеження інвестицій, ніщо в цій Угоді не перешкоджає Договірним Сторонам вживати будь-яких необхідних заходів для підтримання громадського порядку.

3. Умови не застосовуються до Статті 5, Статті 6 або параграфу 1. (e) Статті 7 цієї Угоди.

Стаття 15 **Прозорість Угоди**

1. Кожна Договірна Сторона у встановленому порядку публікує або по-іншому оприлюднює свої закони, правила, процедури та адміністративні і судові рішення загального застосування, а також і міжнародні угоди, які впливають на інвестиції інвесторів іншої Договірної Сторони на території держави першої Договірної Сторони.

2. Ніщо у цій Угоді не вимагає від Договірної Сторони надавати або дозволяти доступ до конфіденційної або приватної інформації, включаючи інформацію щодо конкретних інвесторів або інвестицій, розкриття якої загрожує порушенням закону або суперечитиме законам, що захищають конфіденційність або зашкоджує законним комерційним інтересам конкретних інвесторів.

Стаття 16 **Проведення консультацій**

Договірні Сторони на вимогу будь-якої Договірної Сторони проводять консультації з метою перегляду застосування цієї Угоди та вивчення будь-якого питання, яке виникає внаслідок виконання цієї Угоди. Такі консультації проводяться між компетентними органами Договірних Сторін в місці та у терміни, погоджені по відповідних каналах.

Стаття 17 **Набуття чинності, термін дії та припинення чинності**

1. Договірні Сторони повідомляють одна одну про виконання усіх внутрішньодержавних процедур, необхідних для набуття цією Угодою

чинності. Ця Угода набуває чинності на тридцятий день від дати отримання останнього письмового повідомлення.

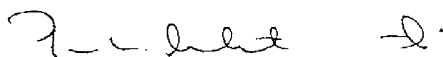
2. Ця Угода залишатиметься чинною протягом двадцяти (20) років, і по завершенні цього періоду залишатиметься чинною, якщо будь-яка Договірна Сторона за дванадцять місяців не повідомить у письмовій формі про свій намір припинити дію цієї Угоди.

3. Щодо інвестицій, здійснених до дати припинення дії цієї Угодою, умови Статей 1-16 залишаються чинними на подальший термін у двадцять (20) років від дати припинення дії цієї Угоди.

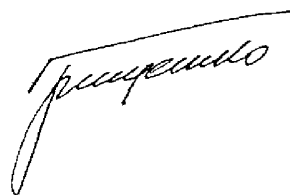
На посвідчення чого ті, що нижче підписалися, належним чином уповноважені, підписали цю Угоду.

Вчинено в м. Гельсінкі "7" жовтня 2004 року у двох примірниках, кожний фінською, українською та англійською мовами, при цьому усі тексти є автентичними. У випадку виникнення розбіжностей текст англійською мовою матиме переважну силу.

За Уряд Фінляндської
Республіки

За Уряд України

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE FINLANDE ET LE GOUVERNEMENT DE L'UKRAINE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de l'Ukraine, désignés ci-après par les « Parties contractantes »,

Considérant la nécessité de protéger les investissements des investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante sur une base non discriminatoire;

Désireux de renforcer une plus grande coopération économique entre eux en ce qui concerne les investissements des ressortissants et des sociétés d'une partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante;

Reconnaissant qu'un accord sur le traitement qui sera accordé à de tels investissements stimulera le flux des capitaux privés et le développement économique des Parties contractantes;

Convenant qu'un cadre stable pour l'investissement permettra d'utiliser les ressources économiques avec un maximum d'efficacité et améliorera les niveaux de vie;

Estimant que l'établissement de liens économiques, industriels et commerciaux peut encourager le respect des droits internationalement reconnus dans le domaine du travail;

Reconnaissant que la réalisation de ces objectifs n'implique pas un assouplissement des mesures d'application générale dans les domaines de la santé, de la sécurité et de l'environnement, et

Résolus à conclure un accord relatif à la promotion et à la protection des investissements,

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « Investissements » désigne les avoirs de toute nature, établis ou acquis par un investisseur d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante conformément aux lois et règlements de cette dernière, et en particulier mais non exclusivement comprend :

a) les biens meubles et immeubles ainsi que les profits réinvestis, et tous autres droits réels tels qu'hypothèques, gages, nantissements, concessions, usufruits et autres droits similaires;

b) les actions et obligations de sociétés et autres formes de participation au capital de sociétés;

c) les créances ou droits à prestations ayant une valeur économique;

d) les droits d'auteur ou les droits de propriété industrielle tels que brevets, marques de fabrique, plans industriels, procédés techniques, le savoir-faire et la clientèle; et

e) les droits ou permis conférés par la loi ou en vertu d'un contrat, y compris des concessions relatives à la prospection, la culture, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles.

Les investissements effectués dans le territoire d'une partie contractante par toute personne morale de cette partie contractante, mais qui sont en fait détenus ou contrôlés par des investisseurs de l'autre partie contractante sont également considérés comme des investissements d'investisseurs de cette autre partie contractante s'ils ont été effectués conformément aux lois et règlements de la première partie contractante.

Aucune modification de la forme sous laquelle les avoirs sont investis ou réinvestis n'affecte leur qualification d'investissement.

2. Le terme « rendements » désigne les montants légalement rapportés par un investissement et notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, les plus values, les dividendes, les redevances, les plus values et tout autre paiement lié à un investissement.

Les revenus du réinvestissement bénéficient du même traitement que l'investissement initial.

3. Le terme « investisseur » s'entend pour l'un et l'autre des parties contractantes, les sujets de droit suivants qui investissent sur le territoire de l'autre partie contractante conformément aux lois de cette dernière et les dispositions du présent Accord :

a) toute personne physique ressortissant de l'une des Parties contractantes en vertu de sa législation, ou

b) toute personne morale, société, compagnie, coentreprise, association commerciale, institution ou organisation constituée en vertu des lois de ladite Partie contractante et ayant son siège sur le territoire de cette dernière qu'elle soit à but lucratif ou non, à responsabilité limitée ou non limitée.

4. Le terme « territoire » désigne le territoire terrestre, les eaux territoriales et la mer territoriale de chacune des parties contractantes et l'espace aérien de chaque Partie contractante ainsi que les zones économiques exclusives et le plateau continental qui s'étend au-delà de la limite des eaux territoriales de chacune des parties contractantes sur lesquels elle possède des droits souverains ou sa juridiction en vertu de ses lois nationales et du droit international souveraineté ou des droits souverains aux fins de l'exploration et de l'exploitation des ressources naturelles de ces zones.

Article 2. Promotion et protection des investissements

1. Chacune des Parties contractantes encourage sur son territoire les investissements par des investisseurs de l'autre Partie contractante et accueille ces investissements conformément à ses lois et à ses règlements.

2. Chacune des Parties contractantes assure à tout moment un traitement juste et équitable aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante et lesdits investissements bénéficient de la pleine protection et sécurité sur le territoire de l'autre Partie contractante.

3. Aucune des Parties contractantes ne fera obstacle sur son territoire par des mesures déraisonnables ou arbitraires, à l'acquisition, à l'administration, à l'entretien, à

l'utilisation, à la jouissance ou à la cession ou liquidation des investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 3. Traitement des investissements

1. Chacune des Parties contractantes doit accorder, sur son territoire, aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante, un traitement non moins favorable que celui qu'elle aurait accordé aux investissements ou aux rendements des investissements de ses propres nationaux en ce qui concerne l'acquisition, à l'administration, à l'entretien, à l'utilisation, à la jouissance ou à la cession ou liquidation des investissements.

2. Chacune des Parties contractantes accordera aux investisseurs de l'autre Partie contractante, en matière de gestion, d'entretien, d'utilisation, d'exploitation, de jouissance ou d'aliénation de leurs investissements, un traitement non moins favorable que celui qu'elle aurait accordé à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un État tiers.

3. Chacune des Parties contractantes accorde aux investisseurs de l'autre Partie contractante et à leurs investissements le traitement le plus favorable de ceux qui sont prescrits aux paragraphes 1 et 2 du présent article.

4. Aucune des Parties contractantes n'imposera sur son territoire des mesures obligatoires aux investisseurs de l'autre Partie contractante en ce qui concerne l'achat de matériel, les moyens de production, la gestion, le transport et la commercialisation de ses produits ou des mesures similaires qui pourraient avoir des conséquences discriminatoires.

Article 4. Exceptions

Les dispositions du présent Accord ne doivent pas être interprétées comme obligeant une des Parties contractante à étendre aux investisseurs et aux investissements d'investisseurs de l'autre Partie contractante le bénéfice de tout traitement, préférence ou privilège découlant :

a) d'une zone de libre-échange, d'une union douanière d'un marché commun, d'une union économique et monétaire ou d'autres accords similaires d'intégration économique régionale y compris d'accords régissant le marché du travail auxquels une des Parties contractantes est ou peut devenir partie ;

b) de tout accord tendant à éviter la double imposition ou autre accord international concernant exclusivement ou principalement la fiscalité ;

c) d'une convention multilatérale concernant exclusivement ou principalement les investissements.

Article 5. Expropriation

1. Les investissements et rendements des investisseurs d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante ne peuvent être expropriés, nationalisés ou assujettis à toute autre mesure, directe ou indirecte, ayant un effet équivalent à l'expropriation ou à la nationalisation (ci-après dénommée « expropriation ») sauf pour cause d'utilité publique, sur une base non discriminatoire, dans le respect des procédures légales régu-

lières et moyennant le versement rapide d'une indemnité adéquate et effective en conformité avec le droit.

2. L'indemnité est équivalente à la juste valeur marchande de l'investissement exproprié juste avant que l'expropriation ait eu lieu ou n'ait été publiquement connue. Elle est calculée en conformité avec les principes d'évaluation généralement acceptés qui incluent notamment le montant investi, la valeur de remplacement, les plus values, les revenus courants, les revenus futurs prévisionnels, les actifs incorporels et d'autres facteurs pertinents.

3. L'indemnité, intégralement et effectivement réalisable, doit être versée sans retard. Elle comprend les intérêts, calculés aux taux bancaires servis sur les capitaux à long terme dans la monnaie de paiement (LIBOR) depuis la date de dépossession du bien exproprié jusqu'à la date du paiement effectif.

4. Les Parties contractantes affirment que lorsque l'une d'elles exproprie en tout ou en partie les actifs d'une société qui a été établie ou constituée conformément à la loi en vigueur dans son territoire et dans laquelle des investisseurs de l'autre Partie contractante détiennent des parts, ou si l'objet de l'expropriation est une coentreprise constituée dans le territoire d'une des Parties contractantes, elle veille à ce que soient pleinement respectés les statuts et les autres documents constitutifs de ladite société ou coentreprise, qui sont en vigueur au moment de l'expropriation.

5. L'investisseur dont l'investissement est exproprié a droit à un prompt examen de son cas ainsi qu'à l'évaluation de son investissement, conformément aux principes énoncés dans le présent article, par une autorité judiciaire ou autre autorité compétente de la Partie contractante concernée. Les dispositions du présent paragraphe s'entendent sans préjudice du droit de l'investisseur de recourir aux mécanismes de règlement des différends dont il est question à l'article 9 du présent Accord.

Article 6. Indemnisation des pertes

1. Les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements dans le territoire de l'autre Partie contractante subissent des pertes dues à la guerre ou à tout autre conflit armé, état d'urgence national, révolte, insurrection ou émeute dans le territoire de l'autre Partie contractante bénéficiant, de la part de cette dernière, en matière de restitution, d'indemnisation, de compensation ou autre forme de règlement, d'un traitement non moins favorable que celui accordé à ses investisseurs ou à ceux de la nation la plus favorisée, selon celui que l'investisseur juge le plus avantageux.

2. Sans préjudice des dispositions du paragraphe 1 du présent article, les investisseurs d'une Partie contractante qui, dans toute situation visée audit paragraphe, subissent des pertes dans le territoire de l'autre Partie contractante dues à :

a) La réquisition de l'investissement, en tout ou en partie, par les forces armées ou les autorités de cette dernière; ou

b) La destruction de l'investissement, en tout ou en partie, par les forces armées ou par les autorités de cette dernière sans que la situation ne l'exige;

bénéficiant, de la part de cette dernière Partie contractante, d'une restitution ou compensation qui doit, en tous cas, être rapide, adéquate et effective et la somme due à ce titre doit être intégralement réalisable et versée sans retard et doit aussi comprendre les in-

térêts, calculés aux taux bancaires servis sur les capitaux à long terme dans la monnaie de paiement depuis la date de la réquisition ou de la destruction jusqu'à la date du paiement effectif.

3. Sans préjudice des dispositions de l'article 9, l'investisseur dont l'investissement subit une perte aux termes du présent article a droit à un prompt examen de son cas ainsi qu'à l'évaluation de son investissement, conformément aux principes énoncés dans le présent article, par une autorité judiciaire ou autre autorité compétente de la Partie contractante concernée.

Article 7. Libre transfert

1. Chaque Partie contractante garantit aux investisseurs de l'autre Partie contractante le libre transfert, à l'entrée et à la sortie, de leurs investissements et des paiements relatifs auxdits investissements. Ces paiements comprennent notamment mais non exclusivement :

a) Le capital initial et toute mise de fonds additionnelle aux fins de l'entretien et de l'expansion d'investissements;

b) Les revenus;

c) Le produit de la cession ou de la liquidation totale ou partielle de l'investissement, y compris la cession de parts;

d) Des sommes nécessaires au règlement des dépenses résultant de l'exploitation de l'investissement, tels que le remboursement d'emprunts et le versement de redevances, frais de gestion, redevances de permis et autres dépenses analogues;

e) L'indemnité prévue aux articles 5 et 6;

f) Les paiements résultant du règlement d'un différend;

g) Les gains et autres rémunérations du personnel engagé à l'étranger pour les besoins d'un investissement.

2. Chaque Partie contractante veille en outre à ce que les transferts visés au paragraphe 1 du présent article soient effectués sans restriction dans une monnaie librement convertible, au taux de change applicable à la date du transfert pour la monnaie dans laquelle le transfert est libellé, et soient immédiatement transférables.

3. En l'absence d'un marché des changes, le taux à utiliser est le taux de change le plus récent appliqué aux conversions de devises en droits de tirage spéciaux.

4. Lorsque le retard d'un transfert est imputable à la Partie contractante d'accueil, le transfert doit comprendre les intérêts, calculés au taux bancaire servi dans la monnaie de paiement depuis la date à laquelle le transfert a été demandé jusqu'à la date du paiement effectif.

Article 8. Subrogation

Si une Partie contractante ou l'organisme désigné par elle effectue un paiement en vertu d'une garantie ou d'un contrat d'assurance couvrant un investissement d'un investisseur dans le territoire de l'autre Partie contractante, cette dernière reconnaît la cession qui a été faite de tous droits ou créances de cet investisseur à la première Partie contrac-

tante ou à l'organisme désigné par elle, ainsi que la faculté de la première Partie contractante ou de l'organisme désigné par elle d'exercer ces droits ou de faire valoir ces créances par subrogation dans la même mesure que son prédécesseur en titre.

Article 9. Différends entre un investisseur et une Partie contractante

1. Tout différend découlant directement d'un investissement et s'élevant entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante devrait être réglé à l'amiable entre les parties en cause.

2. Si le différend n'est pas réglé dans les trois mois qui suivent la date à laquelle il a été soulevé par écrit, il peut, au gré de l'investisseur, être soumis :

a) Aux juridictions compétentes de la Partie contractante dans le territoire de laquelle l'investissement a été effectué; ou

b) À l'arbitrage du Centre international de règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) établi en application de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington le 18 mars 1965 (ci-après dénommé " le Centre "), si le Centre est disponible; ou

c) À l'arbitrage du Mécanisme supplémentaire du Centre, si une seule des Parties contractantes est signataire de la Convention dont il est question à l'alinéa b) du présent article; ou

d) À tout tribunal arbitral spécial qui, à moins que les Parties contractantes au différend n'en conviennent autrement, est établi conformément au Règlement de conciliation de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI).

3. L'investisseur qui a soumis un différend à une juridiction nationale peut néanmoins saisir une seule des instances arbitrales dont il est question aux alinéas b) à d) du paragraphe 2 du présent article si l'investisseur dessaisit la juridiction nationale avant qu'elle n'ait statué.

4. La Partie contractante qui est partie au différend peut soulever une objection au cours de la procédure d'arbitrage en faisant valoir que l'investisseur a reçu, aux termes d'un règlement, une indemnisation aux termes d'un contrat d'assurance portant sur la portion de la perte.

5. Chaque Partie contractante consent sans condition à soumettre à l'arbitrage, en conformité avec le présent article, tout différend l'opposant à un investisseur.

6. La sentence arbitrale est sans appel et a force obligatoire pour les parties au différend et doit être exécutée, conformément à la législation nationale.

Article 10. Différends entre les Parties contractantes

1. Tout différend qui pourrait s'élever entre les Parties contractantes quant à l'interprétation ou à l'application du présent Accord doit être réglé autant que possible dans le cadre de négociations menées par la voie diplomatique.

2. S'il ne peut être ainsi réglé, le différend est porté, à l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date à laquelle l'ouverture de négociations a été demandée, devant un tribunal arbitral, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes.

3. Ce tribunal arbitral est constitué comme suit dans chaque cas d'espèce : dans les deux mois suivant la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un membre du tribunal. Ces deux membres choisissent alors un national d'un État tiers qui, après approbation par les deux Parties contractantes, est nommé Président du tribunal. Le Président est nommé dans un délai de quatre mois à compter de la date de désignation des deux autres membres.

4. Si les nominations nécessaires ne sont pas faites dans les délais prévus au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, en l'absence de tout autre arrangement, demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder aux nominations voulues. Si celui-ci est un national de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou s'il est empêché pour toute autre raison, la charge de procéder aux nominations incombe au membre de la Cour qui suit immédiatement dans l'ordre hiérarchique et n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes.

5. Le tribunal arbitral statue à la majorité des voix. Ses décisions sont sans appel et ont force obligatoire pour les deux Parties contractantes. Chaque Partie contractante prend en charge les frais du membre qu'elle a désigné et de ses représentants à la procédure arbitrale. Les frais afférents au Président du tribunal et les autres frais sont répartis à parts égales entre les Parties contractantes. Le tribunal peut prendre une décision différente concernant le partage des coûts.

Pour le reste, le tribunal arbitral arrête son propre règlement.

6. Les questions faisant l'objet d'un différend visé au paragraphe 1 du présent article sont réglées conformément aux dispositions du présent Accord et aux principes généralement admis du droit international.

Article 11. Autorisations

1. Chaque Partie contractante, sous réserve de ses lois et règlements, examine avec bienveillance les demandes ayant trait à des investissements et accorde rapidement les permis requis dans son territoire en ce qui concerne les investissements d'investisseurs de l'autre Partie contractante.

2. Chaque Partie contractante délivre, en conformité avec ses lois et règlements, des permis temporaires d'entrée et de séjour et fournit toute la documentation y relative aux personnes physiques employées de l'étranger, en rapport avec un investissement effectué par un investisseur de l'autre Partie contractante, en qualité de cadres de direction, gestionnaires, spécialistes ou personnel technique indispensables à l'entreprise, aussi longtemps que ces personnes continuent à satisfaire aux dispositions du présent paragraphe; elle octroie également des permis d'entrée et de séjour temporaires aux membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs) pour la même période que les personnes employées.

Article 12. Application d'autres règles

1. Si les dispositions de la législation de l'une des Parties contractantes ou des obligations de droit international, qui existent actuellement ou qui pourront être établies par la suite entre les Parties contractantes outre le présent Accord, contiennent une règle, générale ou spécifique, octroyant aux investissements effectués par les investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui prévu par le présent Ac-

cord, lesdites dispositions l'emportent dans la mesure où elles sont plus favorables à l'investisseur.

2. Chaque Partie contractante observe toute autre obligation qu'elle pourrait souscrire en rapport avec un investissement spécifique effectué par un investisseur de l'autre Partie contractante.

Article 13. Application de l'Accord

1. Le présent Accord remplace l'Accord entre le Gouvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de l'Ukraine sur la promotion et la protection des investissements signé à Kiev le 14 mai 1992.

2. Le présent Accord s'applique aussi aux investissements effectués avant son entrée en vigueur par les investisseurs d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante, mais il ne s'applique pas aux différends en matière d'investissements qui se sont élevés avant son entrée en vigueur ni à aucune réclamation qui a été réglée avant cette date.

Article 14. Exceptions générales

1. Aucune disposition du présent Accord ne peut être interprétée comme empêchant une Partie contractante de prendre toute mesure nécessaire pour la protection de ses intérêts vitaux en matière de sécurité en temps de guerre ou de conflit armé, ou de toute autre situation d'urgence dans les relations internationales.

2. Aucune disposition du présent Accord ne peut être interprétée comme empêchant les Parties contractantes de prendre toute mesure nécessaire au maintien de l'ordre public, sous réserve que ces mesures ne soient pas appliquées d'une manière qui constitue un moyen de discrimination arbitraire ou injustifiable de la part d'une Partie contractante, ou une forme déguisée de restriction à l'investissement.

3. Les dispositions du présent article ne s'appliquent ni aux articles 5 et 6 ni à l'alinéa e) du paragraphe 1 de l'article 7 du présent Accord.

Article 15. Transparence

1. Chaque Partie contractante publie ou met à la disposition du public sans délai, ses lois, règlements, procédures, décisions administratives et judiciaires d'application générale ainsi que les accords internationaux qui peuvent avoir une incidence sur les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante dans le territoire de la première.

2. Aucune disposition du présent Accord n'oblige une Partie contractante à fournir toute information confidentielle ou exclusive, ou à y donner accès, y compris dans le cas d'informations concernant des investisseurs ou des investissements particuliers dont la divulgation ferait obstacle à l'application de la loi, serait contraire à ses lois protégeant la confidentialité ou porterait préjudice aux intérêts commerciaux légitimes d'investisseurs spécifiques.

Article 16. Consultations

Les Parties contractantes tiennent, à la demande de l'une d'elles, des consultations aux fins d'examiner l'application du présent Accord et d'étudier toutes questions en découlant, notamment son éventuelle modification. Ces consultations se tiennent entre les autorités compétentes des Parties contractantes en un lieu et à une date convenus par les voies appropriées.

Article 17. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Chacune des Parties contractantes notifie à l'autre l'accomplissement des formalités internes prescrites pour l'entrée en vigueur du présent Accord, lequel prendra effet le trentième jour suivant la date de réception de la dernière notification.

2. L'Accord est conclu pour une période initiale de vingt ans et il restera ensuite en vigueur dans les mêmes conditions jusqu'à ce qu'une des Parties contractantes notifie à l'autre par écrit, avec un préavis de 12 mois, son intention de le dénoncer.

3. S'agissant des investissements effectués avant la date de dénonciation du présent Accord, les dispositions des articles 1 à 16 resteront en vigueur pour une nouvelle période de 20 ans à compter de date de dénonciation.

EN FOI DE QUOI, les représentants soussignés, à ce dûment habilités, souscrivent le présent accord.

FAIT en double exemplaire à Helsinki le 7 octobre 2004, en finnois, ukrainien et anglais, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence, le texte anglais prévaut.

Pour le Gouvernement de la République de Finlande :

PAULA LEHTOMÄKI

Pour le Gouvernement de l'Ukraine :

KOSTYANTYN GRYSCHENKO

